

Sygn. akt VII U 450/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Piotrowska

Protokolant: sekr. sądowy Magdalena Szczygiel

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2019 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy G. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania G. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 27 listopada 2017 r. i 22 stycznia 2018 r.

obie znak (...)

1. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu G. G. (1) prawo do emerytury pomostowej począwszy od dnia 01 lipca 2018 r.,
2. w pozostałym zakresie oddala odwołanie,
3. stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie,
4. zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Piotrowska

Sygn. akt: VII U 450/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu G. G. (1) prawa do emerytury pomostowej, ponieważ nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 01 stycznia 1999 r., nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej oraz po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych

Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 4 lub art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresów zatrudnienia:

- od 24 czerwca 1991 r. do 04 czerwca 1993 r.
- od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r.
- od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r.
- od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r.
- od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r.
- od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r.
- od 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r.
- od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 czerwca 2006 r. nie określił charakteru wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz nie podał punktu zarządzenia resortowego, pod którym znajdują się wskazane w świadectwie stanowiska pracy oraz pracodawca nie potwierdził, że ubezpieczony wykonywał pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł ubezpieczony G. G. (1), wnosząc o przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Ubezpieczony wskazał, że na dzień wejścia ustawy o emeryturach pomostowych posiadał okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący 23 lata 3 miesiące i 3 dni, w tym 15 lat i 7 miesięcy potwierdzone świadectwami pracy w warunkach szczególnych (spełniającymi aktualne wymogi ustawowy pomostowej) i znajdzie do niego zastosowanie norma zawarta w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Powyższe okresy wynikają z zatrudnienie w G. Stoczni (...) od 02 września 1977 r. do 30 listopada 1982 r. na stanowisku mechanika okrętowego w (...) S.A. od 07 grudnia 1982 r. do 23 czerwca 1991 r. na stanowiskach: motorzysty, motorzysty okrętowego oraz motorzysty, w (...) Ltd Spółka z o.o. od 24 czerwca 1991 r. do 04 czerwca 1993 r., od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r., od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r., od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r., od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r., od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r., od 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r. oraz od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r., a także za pośrednictwem Agencji Usługowo-Handlowej (...) u armatora zagranicznego w systemie kontraktowym- (...) w Z. od 26 września 2011 r. do chwili złożenia odwołania na kontraktach jako mechanik. Ubezpieczony wskazał również, że od czerwca 2006 r. świadczył pracę na tym samym stanowisku, jednak u armatora zagranicznego za pośrednictwem Agencji Usługowo-Handlowej (...) w G., przy czym składki na ubezpieczenie społeczne uiszczał samodzielnie.

Decyzją z dnia 22 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu G. G. (1) prawa do emerytury pomostowej, ponieważ po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz na dzień 01 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, wynoszącego co najmniej 15 lat. Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego:

- Od 07 grudnia 1982 r. do 27 listopada 1990 r.
- Od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r.
- Od 24 czerwca 1991 r. do 04 czerwca 1993 r.

- Od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r.
- Od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r.
- Od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r.
- Od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r,
- Od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r.
- Od 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r.
- Od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, aby ubezpieczony wykonywał wówczas pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł ubezpieczony G. G. (1), zaskarżając ją w części dotyczącej niezaliczenia stażu pracy w szczególnych warunkach w okresach: od 07 grudnia 1982 r. do 27 listopada 1990 r., od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r., od 24 czerwca 1991 r. do 04 czerwca 1993 r., od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r., od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r., od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r., od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r, od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r., od 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r., od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r. Ubezpieczony wskazał, że posiada świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za powyższe okresy wystawione przez (...) Ltd Sp. z o.o. z dnia 20 lutego 2018 r. oraz Zarząd (...) S.A. z dnia 19 grudnia 2008 r.

W odpowiedzi na powyższe odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonych decyzjach

Sąd postanowieniem z dnia 25 maja 2018 r., na podstawie art. 219 k.p.c. zarządził połączenie niniejszych spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony G. G. (1) urodzony w dniu (...), dnia 23 października 2017 r. złożył do pozwanego organu rentowego wniosek o emeryturę pomostową.

W okresach od dnia 07 grudnia 1982 r. do dnia 27 listopada 1990 r. oraz od dnia 18 czerwca 1991 r. do dnia 23 czerwca 1991 r. ubezpieczony wykonywał pracę motorzysty w (...) S.A.

W okresie od 28 listopada 1990 r. do 17 czerwca 1991 r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego.

Następnie, na podstawie umowy o pracę z dnia 24 czerwca 1991r. ubezpieczony został zatrudniony na czas nieokreślony na stanowisku motorzysty w Przedsiębiorstwie Usług (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G..

Z dniem 01 czerwca 1992r. ubezpieczony został przeniesiony ze stanowiska motorzysty na stanowisko kierownika maszyn II kat.

Z kolei, z dniem 01 września 1992 r. ubezpieczony został przeniesiony ze stanowiska kierownika maszyn II kat. na stanowisko kierownika maszyn I kat.

W dniu 05 czerwca 1993r. pracodawca udzielił ubezpieczonemu urlopu bezpłatnego celem podjęcia zatrudnienia na statku obcej bandery. W dniu 09 września 1993 r. po zakończeniu urlopu bezpłatnego ubezpieczony został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Usług (...) Sp. z o.o. na stanowisku kierownika maszyn I kat.

Następnie pracodawca od 23 czerwca 1995r. udzielił ubezpieczonemu urlopu bezpłatnego celem podjęcia pracy na statku obcej bandery. Po zakończeniu urlopu bezpłatnego, z dniem 02 listopada 1995 r. ubezpieczony został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Usług (...) Sp. z o.o. na stanowisku kierownika maszyn I kat.

Ubezpieczony w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Usług (...) Sp. z o.o. przebywał na urloпах bezpłatnych od: 05 czerwca 1993 r. do 08 września 1993 r., od 23 czerwca 1995 r. do 01 listopada 1995 r., od 16 kwietnia 1996 r. do 31 lipca 1996 r., od 01 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1998 r., od 17 maja 1999 r. do 01 sierpnia 1999 r., od 23 października 1999 r. do 02 lipca 2001 r. oraz od 18 lipca 2003 r. do 31 grudnia 2005 r.

Ubezpieczony od 01 lipca 2017r. do 30 czerwca 2018r. był zatrudniony na stanowisku inżyniera ds. wyposażenia statku w (...) z Z. na podstawie marynarskiej umowy o pracę.

/dowód: akta osobowe: świadectwo pracy z 21.06.1991 r.- k. 5 plik A, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 26.03.1992 r.- k. 6 plik A, umowa o pracę z 24.06.1991 r.- k. 1 plik B, informacja dot. zmiany stanowiska i wynagrodzenia z 02.06.1992r.- k. 8 plik B, informacja dotycząca zmiany stanowiska i wynagrodzenia z 03.09.1992 r.- k. 9 plik B, informacje o udzieleniu urlopu bezpłatnego.- plik B akt ZUS-k. 11,79, 40, 56, 64, 86, informacje o podjęciu pracy po zakończeniu urlopu bezpłatnego- plik B akt ZUS- k. 17,32, 38, 53 60, 72, 93, aneks do umowy o pracę nr (...) - k. 182 akt sprawy/

W dniu 22 grudnia 1987r. wydano ubezpieczonemu książeczkę żeglarską uprawniającą do żeglugi międzynarodowej. Następnie dnia 22 września 1993 r. wydano ubezpieczonemu kolejną książeczkę żeglarską uprawniającą do żeglugi międzynarodowej, ważną na czas nieokreślony.

G. G. (1) odbył rejsy w żegludze międzynarodowej, podlegając jednocześnie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, w okresach: 28.03.1998r. do 11.04.1988r. (hol.A.), 12.08.1988r. do 31.08.1988r. (hol.(...)), 21.03.1989r. do 7.04.1989r. (hol.H.), 28.11.1989r. do 19.12.1989r. (A.), 25.07.1991r. do 8.08.1991r. (A.), 5.02.1992r. do 23.04.1992r. (hol.(...)), 30.10.1992r. do 24.11.1992r. (hol. A.), 22.02.1993r. do 26.02.1993r. (hol.H.), 20.03.1995r. do 8.04.1995r. (hol.A.), 14.05.1995r. do 16.04.1995r. (hol. M.), 12.03.2002r. do 14.03.2002r. (hol.T.), 29.01.2003r. do 15.02.2003r. (hol.(...)), 3.03.2003r. do 30.03.2003r. (hol.A.), od 5.05.2003r. do 31.05.2003r. (hol.(...)), 13.06.2003r. do 15.06.2003r. (hol.(...)), 4.05.2006r. do 8.05.2006r. (hol.H.), 7.06.2006r. do 12.06.2006r. (hol.(...)), 12.05.2007r. do 24.11.2007r. (S. S.), 20.01.2008r. do 14.04.2008r. ((...) H.), 15.05.2008r. do 15.10.2008r. (S. S.), 18.11.2008r. do 31.12.2008r. (S. S.). Po dniu 31.12.2008r. za G. G. (1) nie odprowadzono składek na (...).

Ubezpieczony od 25 lutego 1983r. posiadał również książeczkę żeglarską dla członka załogi statku morskiego uprawiającego żeglugę krajową. Z informacji zamieszczonych w książeczce wynika, że ubezpieczony od w latach 1983-2006 był członkiem załogi holowników: T., M., D., W., A., (...), S., Ż., DP-14, A., A., H., T., A. (...) i wykonywał pracę na tych holownikach w postaci żeglugi przybrzeżnej.

Informacje zamieszczone w książeczkach żeglarskich zostały potwierdzone przez Urząd Morski w G., który wystawił wyciąg pływania ubezpieczonego.

Dowód: książeczki żeglarskie- k 102-119, 120-125, k. 126-141 akt sprawy, wyciąg pływania- k. 143-145 akt sprawy

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym przez Zarząd (...) S.A. z siedzibą w G. z dnia 03 stycznia 2018 r. wskazano, że ubezpieczony w okresach od 07 grudnia 1982 r. do 27 listopada 1990 r. oraz od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na jednostkach pływających w portach morskich i w stocznich morskich- Wykaz A Dział VIII pozycja 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43) na stanowiskach: młodszego motorzysty, motorzysty okrętowego oraz motorzysty (pracownik wpisany na listę członków załogi) wymienionym w wykazie A dziale VIII poz. 6 wykazu stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 24 Ministra-Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia

15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładzie pracy resortu gospodarki morskiej.

(...) S.A. z siedzibą w G. w dniu 22 lutego 2018 r. wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym wskazano, że ubezpieczony zajmując kolejno stanowiska: młodszego motorzysty od 07 grudnia 1982 r. do 31 sierpnia 1985 r., motorzysty od 01 września 1985 r. do 30 września 1988 r., motorzysty okrętowego od 01 października 1988 r. do 27 listopada 1990 r. oraz motorzysty od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r. wykonywał pracę na stanowiskach motorzysty, kierownika maszyn kat. II, kierownika maszyn I kat., wskazane w wykazie stanowisk prac wykonywanych w szczególnych warunkach Załącznik Nr 1 pkt. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 03.01.2018 r.- k. 11 akt sprawy, zaświadczenie z dnia 22.02.2018 r.- k. 55 akt sprawy

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z 21 grudnia 2017 r. wystawionym przez (...) LTD Spółka z o.o. w G. stwierdzono, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę na jednostkach pływających w portach morskich i stoczniach morskich – Wykaz A, DZIAŁ VIII, poz. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43) kolejno na stanowiskach: motorzysty od 24 czerwca 1991 r. do 31 maja 1992 r., kierownika maszyn II kat. od 01 czerwca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r., kierownika maszyn I kat. od 01 września 1992 r. do 04 czerwca 1993 r., od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r., od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r., od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r., od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r., od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r., od dnia 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r., od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r. wymienionym w wykazie A, dziale VIII, poz. 6 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 24 Ministra Kierownika Urzędu Gospodarki Morskiej z dnia 15 sierpnia 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładzie pracy resortu gospodarki morskiej.

Ponadto (...) LTD Spółka z o.o. w G. w dniu 20 lutego 2018 r. wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym wskazano, że ubezpieczony w powyższych okresach wykonywał pracę na stanowiskach motorzysty, kierownika maszyn kat. II, kierownika maszyn I kat., wskazane w wykazie stanowisk prac wykonywanych w szczególnych warunkach Załącznik Nr 1 pkt. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 21.12.2017 r.- k. 13 akt sprawy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 20 lutego 2018 r.- k. 54 akt sprawy

W uchwale z dnia 02 grudnia 2009 r. Zarząd (...) LTD Spółka z o.o. w G. na podstawie art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 lit. B, art. 41 ust. 4 i 5 załącznika nr 1 pkt. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych zatwierdził wykaz stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach na stanowiskach: kapitana statku I kat., kapitana statku II kat., kapitana statku III kat., kapitana statku IV kat., kapitana kontraktowego, bosmana, dźwigowego dźwigu pływającego, dźwigowego- konserwatora dźwigu pływającego, starszego marynarza, marynarza, młodszego marynarza, kierownika maszyn I kat., kierownika maszyn II kat., motorzysty, młodszego motorzysty oraz starszego elektryka. Wskazano, że na powyższym stanowiskach wykonywane są prace w wodzie w warunkach szczególnych determinowanych siłami natury.

(...) Ltd Sp. z o.o. w G. opłaca składki na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach zgodnie z ustawą o emeryturach pomostowych.

Charakter pracy i narażenie na czynniki ryzyka osób zatrudnionych na stanowiskach ujętych w ustalonym w zakładzie wykazie stanowisk wykonywanych w warunkach szczególnych na podstawie art. 3 ustawy są tożsame z charakterem pracy i czynnikami ryzyka, na które narażony był G. G. (1) w okresie swojej pracy w (...) Ltd Sp. z o.o. w G.. Czynnikiem ryzyka na tych stanowiskach jest praca w warunkach determinowanych siłami natury (praca na wodzie).

(...) Ltd Sp. z o.o. w G. powstała w wyniku wydzielenia dawnego Wydziału Usług (...). Wydając G. G. (1) zaświadczenie o pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych Zarząd (...) S.A. posiłkował się wykazami pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze utworzonymi w (...) Ltd Sp. z o.o. w G..

Dowód: uchwała z dnia 02.12.2009 r.-k.160 akt sprawy, wykaz- k.161 akt sprawy, aneks do wykazu z dnia 05.10.2012 r.- k. 162 akt sprawy, pismo (...) Ltd Sp. z o.o. w G. k.210-211, pismo Zarządu (...) S.A. k. 211-212

Holowniki, na których pracował ubezpieczony, były przeznaczone do wprowadzania i wyprowadzania statków do/z portu oraz do/z stoczni, oraz holowaniem poza wodami terytorialnymi statków lub barek. Holowniki były statkami z napędem. Powyższe czynności były wykonywane zarówno na Zatoce G., jak również na wodach międzynarodowych (niekiedy holowano statki do T. lub S.). Ubezpieczony pracował na zmianie 24 h, a następnie miał 48 godzin wolnego. Informacje o zamustrowaniu i wymustrowaniu dokonywano w międzynarodowej książeczce tylko wówczas, gdy ubezpieczony wypływał poza polskie wody terytorialne. Kiedy rejsy odbywały się w granicach polskich wód terytorialnych, wówczas dokonywano wpisów w książeczce krajowej.

/dowód: zeznania ubezpieczonego- G. G. (1) oraz świadka- K. B. na rozprawie w dniu 18 września 2018 r.- k. 166-169 akt sprawy/

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 27 listopada 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu G. G. (1) prawa do emerytury pomostowej, ponieważ nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat, przed dniem 01 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 4 lub art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresów zatrudnienia:

- od 24 czerwca 1991 r. do 04 czerwca 1993 r.
- od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r.
- od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r.
- od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r.
- od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r.
- od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r.
- od 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r.
- od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 czerwca 2006 r. nie określił charakteru wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz nie podał punktu zarządzenia resortowego, pod którym znajdują się wskazane w świadectwie stanowiska pracy oraz pracodawca nie potwierdził, że ubezpieczony wykonywał pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Kolejną z zaskarżonych decyzji z dnia 22 stycznia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonego G. G. (1) prawa do emerytury pomostowej, ponieważ po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz na dzień 01 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresy pracy w szczególnych warunkach lub w

szczególным charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, wynoszącego co najmniej 15 lat. Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych organ rentowy nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego:

- Od 07 grudnia 1982 r. do 27 listopada 1990 r.
- Od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r.
- Od 24 czerwca 1991 r. do 04 czerwca 1993 r.
- Od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r.
- Od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r.
- Od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r. •
- Od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r,
- Od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r.
- Od 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r.
- Od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, aby ubezpieczony wykonywał wówczas pracę wymienioną w załączniku 1 lub 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Dowód: decyzja odmowna z 27 listopada 2017 r.- k. 23 akt emerytalnych, decyzja odmowna z 22 stycznia 2018 r.- k. 62 akt emerytalnych

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, jak również zeznania świadka i odwołującego.

Wiarygodność dokumentów nie budziła wątpliwości, ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadka K. B.- współpracownika ubezpieczonego. Zeznania te były wewnętrznie spójne i logiczne, a ponadto znalazły potwierdzenie w treści zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Wskazać należy, iż w istocie stan faktyczny w niniejszej sprawie był między stronami bezsporny.

Poza sporem pozostawała przede wszystkim okoliczność, iż ubezpieczony G. G. (1) w okresach od 07 grudnia 1982 r. do dnia 27 listopada 1990 r. oraz od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r. wykonywał pracę motorzysty w (...) S.A. Powód posiadał wówczas książeczkę żeglarską. Nadto poza sporem pozostawała okoliczność, iż w związku z ustaniem łączącego strony stosunku pracy pracodawca w dniu 22 lutego 2018 r. wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym wskazano, że ubezpieczony, zajmując kolejno stanowiska: młodszego motorzysty od 07 grudnia 1982 r. do 31 sierpnia 1985 r., motorzysty od 01 września 1985 r. do 30 września 1988 r., motorzysty okrętowego od 01 października 1988 r. do 27 listopada 1990 r. oraz motorzysty od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r., wykonywał pracę na stanowiskach motorzysty, kierownika maszyn kat. II, kierownika maszyn I kat., wskazane w wykazie stanowisk prac wykonywanych w szczególnych warunkach Załącznik Nr 1 pkt. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Bezsporne było również, że ubezpieczony G. G. (1) był zatrudniony w (...) LTD Spółka z o.o. w G. na następujących stanowiskach: motorzysty okrętowego- od 24 czerwca 1991 r. do 31 maja 1992 r., kierownika maszyn II kat.- od 01 czerwca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r. oraz kierownika maszyn I kat.- od 01 września 1992 r. do 04 czerwca 1993 r., od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r., od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r., od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r., od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r., od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r., od dnia 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r., od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r. W dniu 20 lutego 2018 r. pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym wskazano, że ubezpieczony w powyższych okresach wykonywał pracę na stanowiskach motorzysty, kierownika maszyn kat. II oraz kierownika maszyn I kat., wskazane w wykazie stanowisk prac wykonywanych w szczególnych warunkach Załącznik Nr 1 pkt. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie pozostało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia warunki do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej.

Emerytury pomostowe zostały wprowadzone do polskiego prawa przez ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, która weszła w życie 1 stycznia 2009 r. i dotyczy ubezpieczonych zatrudnionych w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze (urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.). Zastąpiły one emerytury w obniżonym wieku przyznawane na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze. Prawo do tego świadczenia było nabywane z reguły w niższym niż wiek emerytalny wieku pod warunkiem wykazania piętnastoletniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Cechą charakterystyczną emerytur pomostowych jest ich przejściowy charakter, zgodnie bowiem z art. 16 ustawy, prawo do tego świadczenia ustaje nie tylko z dniem śmierci uprawnionego, ale również z dniem poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury w wieku powszechnym.

Zgodnie z przepisem art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2008 nr 237 poz. 1656. ze zm.), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Zgodnie zaś art. 3 ust. 1 ww. ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska prac determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed

osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z pozycją 23 tegoż Załącznika, do prac w szczególnych warunkach zalicza się pracę na statkach żeglugi morskiej.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie zaś art. 49 cyt. ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Brak definicji w ustawie o emeryturach pomostowych ogólnego pojęcia „statków żeglugi morskiej” należy uznać, zgodnie z zasadą racjonalności ustawodawcy, za celowe odesłanie do pojęć zawartych w innych aktach prawnych oraz znaczenia słownikowego.

W tym miejscu należy wskazać, że w obowiązujących przepisach brak jest jednoznacznej definicji „statku żeglugi morskiej”. Zgodnie z art. 3 § 2 pierwszego polskiego kodeksu morskiego z 1961 r., który obowiązywał do 2002 r., czyli przez większość okresu spornego w niniejszej sprawie, statkiem morskim było urządzenie pływające przeznaczone lub używane do żeglugi na morzu i wodach z nim połączonych, a uczęszczanych przez statki morskie. W §3 tego artykułu zdefiniowano szczególnego rodzaju statki morskie, a mianowicie morskie statki handlowe wskazują, że są to statki morskie przeznaczone lub używane do przewozu ładunku lub pasażerów, do rybołówstwa morskiego lub eksploatacji innych bogactw morskich, do holowania lub ratownictwa statków morskich i innych urządzeń pływających, do wydobywania mienia zatopionego w morzu lub do innej działalności gospodarczej.

Obecnie obowiązujący kodeks morski posługuje się pojęciem statku morskiego w rozumieniu art. 2 § 1, gdzie wskazano, że statkiem morskim jest każde urządzenie pływające przeznaczone lub używane do żeglugi morskiej, zwane dalej "statkiem".

W doktrynie wskazuje się co do zasady o uznaniu jednostki pływającej za statek morski decyduje jej przeznaczenie (świadomy zamiar właściciela statku) i sposób eksploatacji (używanie do żeglugi po morzu). Przykładowo platforma wiertnicza i dźwig pływający spełniające warunki określone w art. 2 § 1 k.m. są statkami morskimi, nawet wtedy gdy nie posiadają napędu własnego (J. Łopuski, *Uprawianie żeglugi...*, s. 52; zob. też M. Nesterowicz, *Rozważania nad charakterem statku w orzecznictwie amerykańskim (Willard Stewart V. Dutra Construction Company)*, PM 2005, t. 21, s. 176–182).

Należy zatem wskazać, że zarówno w obowiązujących uprzednio i obecnie regulacjach definicja statku morskiego jest szeroka i obejmuje także wszelkie urządzenia pływające używane do żeglugi na wodach połączonych z morzem, a używanych przez statki morskie do prowadzenia działalności gospodarczej w tym m.in. do holowania.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia, zajął stanowisko, iż biorąc pod uwagę definicję statku morskiego z 1961 r. oraz pojęcie morza i wód z nim połączonych należy wskazać, że jednostka przeznaczona lub używana do żeglugi po morskich wodach wewnętrznych jest statkiem morskim, co może być jednoznaczne z morskim środkiem transportu. (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 kwietnia 2006 r. I FSK 455/05)

Z kolei w celu zdefiniowania „morza” należy sięgnąć do obowiązującej od 21 marca 1991 ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U.2018, poz. 2214), gdzie w art. 2 ust 1 wskazano, że obszarami morskimi Rzeczypospolitej Polskiej są:

- 1) morskie wody wewnętrzne,
- 2) morze terytorialne,
- 3) strefa przyległa,
- 4) wyłączna strefa ekonomiczna

- zwane dalej "polskimi obszarami morskimi".

Przy czym morskie wody wewnętrzne obejmują także część Zatoki G. zamkniętą linią podstawową morza terytorialnego (art. 4 ust. 2) jak też wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego (art. 4 ust. 4).

Powyższe unormowanie jednoznacznie wskazuje zatem, że zarówno wody Zatoki (...), jak i porty stanowią wody, po których pływają statki morskie.

Godzi się zważyć, że zgodnie art. 23 § 1 kodeksu morskiego, statek [morski] stanowiący polską własność podlega obowiązkowi wpisu do polskiego rejestru okrętowego prowadzonego przez izbę morską właściwą dla portu macierzystego statku, z zastrzeżeniem § 2 i 3. Zgodnie zaś z przepisem art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej, statek żeglugi śródlądowej podlega wpisowi do rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej. Rejestr prowadzi dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej właściwy dla portu macierzystego statku, z zastrzeżeniem ust. 2 (art. 19 ust. 1).

Z informacji udzielonych przez Izbę Morską w G. wynika, że jednostki, na których pływał G. G. (1), w spornych okresach były wpisane do rejestru okrętowego prowadzonego przez Urząd Morski w G., a nie do rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej.

Ubezpieczony legitymował się w tym czasie książeczką żeglarską dla członka załogi statku morskiego uprawiającego żeglugę krajową wystawioną 25 lutego 1983 r. Książeczka ta uprawniała go do żeglugi w granicach morskich wód przybrzeżnych oraz poza pasem wód przybrzeżnych na Morzu (...) bez prawa zawijania do portów państwa obcych. Ubezpieczony posiadał również wówczas książeczki żeglarskie dla członka załogi statku morskiego uprawiającą do żeglugi międzynarodowej wystawione 22 grudnia 1987 r. oraz 22 września 1993 r. W powyższych książeczkach były odnotowywane rejsy w żegludze krajowej i międzynarodowej.

Wbrew twierdzeniom organu rentowego, pracodawcy potwierdzili wykonywanie przez ubezpieczonego w spornych okresach pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych świadectwami pracy wystawionymi przez (...) Ltd Sp. z o.o. z dnia 20 lutego 2018 r. oraz Zarząd (...) S.A. z dnia 19 grudnia 2008 r., wskazując, że ubezpieczony wykonywał pracę wskazaną w wykazie stanowisk prac w szczególnych warunkach Załącznik Nr 1 pkt. 23 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Świadectwo pracy jest jedynie dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.) wydawanym dla celów dowodowych, a okoliczności w tym dokumencie potwierdzone przez pracodawcę podlegają weryfikacji zarówno w postępowaniu sądowym, jak i w postępowaniu przed organem rentowym. Określenie stanowiska pracy i jej charakteru wskazane w wystawionym przez pracodawcę świadectwie pracy nie wiąże zatem Sądu, który na podstawie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ocenia, czy ubezpieczony pracował – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – w warunkach szczególnych. Samodzielnie Sąd ustala również, jak zakwalifikować pracę wnioskodawcy w odniesieniu do wykazu prac określonych w załączniku do ustawy o emeryturach pomostowych. Wskazać w tym miejscu należy, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego

przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2010 r. II UK 21/10). Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy o emeryturach pomostowych. Zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz wskazane w świadectwach stanowiska pracy wskazują, iż ubezpieczony wykonywał w powyższych okresach pracę w szczególnych warunkach wskazaną w pkt. 23 załącznika nr 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd miał na uwadze, że organ rentowy w toku postępowania, przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt: II UK 10/16, w którym wyrażono stanowisko, że praca na elewatorze w porcie nie jest pracą na statku żegluga morskiej. W ocenie Sądu Najwyższego, zasadnicza różnica pomiędzy statkami morskimi w żegludzie międzynarodowej, a jednostkami pływającymi w portach morskich wynika z tego, że zatrudnienie w porcie pozwala spędzić czas wolny poza miejscem pracy czyli zejść na ląd i odpoczywać w miejscu zamieszkania. Natomiast cechą zatrudnienia na morzu jest konieczność pracy w określonym reżimie i przebywanie na statku. W uzasadnieniu powyższego wyroku, wskazano, że elewator jako jednostka stała lub holowana pracował tylko w porcie. E. nie był statkiem żegluga morskiej. Nie taka była jego funkcja i przeznaczenie. Nie pokonywał tras (akwenów morskich) i nie służył do transportu morskiego tak jak statek żegluga morskiej, lecz tylko do stacjonarnego przeładunku towarów. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09 marca 2017 r., sygn. akt: II UK 10/16)

Zwrócić jednak należy uwagę, że rozumienie pojęcia statek morski Sąd Najwyższy przedstawił także w uzasadnieniu uchwały z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt: III UZP 7/15. Wskazano tam, że praca na statkach żegluga morskiej, zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych obejmuje również statki przeznaczone do przewozu ładunków lub pasażerów, rybołówstwa morskiego lub pozyskiwania innych zasobów morza, holowania, ratownictwa morskiego, wydobywania mienia zatopionego w morzu, pozyskiwania zasobów mineralnych dna morza oraz zasobów znajdującego się pod nim wnętrza Ziemi. W uchwale tej Sąd Najwyższy dokonał rozróżnienia między członkami załogi statku rybackiego w służbie pokładowej pokładowej i pozostałymi w zakresie możliwości nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 8 w zw. z pkt. 22 zał. 1 ustawy o emeryturach pomostowych. Wyjaśniono tam, że wyłącznie rybacy morscy zatrudnieni w służbie pokładowej na statkach rybackich mogą nabyć prawo do emerytury pomostowej w wieku 55 lat i po przepracowaniu 10 lat na stanowisku rybaka morskiego w służbie pokładowej (pkt. 22 załącznika nr 1). Pozostali członkowie załogi statku rybackiego nabywają zaś prawo do emerytury pomostowej po osiągnięciu 60 lat w przypadku mężczyzn i po przepracowaniu 15 lat pracy w warunkach szczególnych przewidzianych w pkt. 23 zał. nr 1 do ustawy tj. na statkach żegluga morskiej. Nie zastrzeżono przy tym, aby możliwość zejścia na ląd i odpoczynku w miejscu zamieszkania dyskwalifikowała powyższe zatrudnienie na statkach żegluga morskiej jako pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Niewątpliwie zaś w przypadku małych kutrów rybackich rejsy łowcze nie są długotrwałe i załogi co do zasady wracają na odpoczynek nocny na ląd.

Niewątpliwie także orzeczenie Sądu Najwyższego o sygn. akt: II UK 10/16 dotyczyło odmiennego stanu faktycznego. E. nie pokonywał tras (akwenów morskich) i nie służył do transportu morskiego, tak jak statek żegluga morskiej, lecz tylko do stacjonarnego przeładunku towarów. Z kolei, postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszym postępowaniu wykazało, iż ubezpieczony G. G. (1) wykonywał pracę na holownikach, które zajmowały się wprowadzaniem i wyprowadzaniem statków do portu oraz do stoczni, oraz holowaniem poza wody terytorialne statków lub barek. Holowniki były statkami z napędem. Powyższe czynności były wykonywane zarówno na wodach terytorialnych, jak i międzynarodowych.

Zauważyć także należy, że pracę pracowników załogi holownika obsługującego statki morskie wpływające i wypływające z portu morskiego zaliczył do pracy w warunkach szczególnych określonej w pkt. 23 zał. 1 ustawy o emeryturach pomostowych Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 8.03.2017r. (III AUa 1478/16), a postanowieniem z dnia 19.06.2018r. wydanym w sprawie II UIK 354/17 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej.

W świetle powyższych przepisów, uwzględniając, że ubezpieczony pływał jako członek załogi na holownikach-jednostkach przeznaczonych do żeglugi morskiej międzynarodowej albo krajowej, koniecznym było uznanie, że w trakcie zatrudnienia od 07 grudnia 1982 r. do dnia 27 listopada 1990 r. oraz od 18 czerwca 1991 r. do 23 czerwca 1991 r. w (...) S.A oraz w okresach: od 24 czerwca 1991 r. do 31 maja 1992 r., od 01 czerwca 1992 r. do 31 sierpnia 1992 r., od 01 września 1992 r. do 04 czerwca 1993 r., od 09 września 1993 r. do 22 czerwca 1995 r., od 02 listopada 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r., od 01 sierpnia 1996 r. do 30 listopada 1996 r., od 01 stycznia 1999 r. do 16 maja 1999 r., od 02 sierpnia 1999 r. do 22 października 1999 r., od dnia 03 lipca 2001 r. do 17 lipca 2003 r., od 02 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2006 r. (...) LTD Spółka z o.o. w G. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace na statkach żeglugi morskiej. W konsekwencji ubezpieczony legitymuje się 15 letnim stażem pracy w szczególnych warunkach zgodnie z przepisami ustawy o emeryturach pomostowych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd w punkcie 1 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu G. G. (1) prawo do emerytury pomostowej od dnia 01 lipca 2018 r., kierując się dyspozycją art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych

W punkcie 2 wyroku, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego w pozostałym zakresie, bowiem postępowanie dowodowe wykazało, iż do dnia 30 czerwca 2018 r. ubezpieczony G. G. (1) świadczył pracę na rzecz G. (...), a zgodnie z art. 4 ust. 7 ustawy pomostowej przesłanką niezbędną do nabycia emerytury pomostowej jest rozwiązanie stosunku pracy. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury powstaje z dniem spełnienia warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Dokonane tłumaczenia dokumentów wskazują jednoznacznie, że G. G. (1) do dnia 30.06.2018r. był zatrudniony na podstawie marynarskiej umowy pracę. O fakcie pozostawania w stosunku pracy oświadczył także G. G. (1), składając wniosek o emeryturę pomostową. Jeśli chodzi o zakres stosowania art. 4 pkt. 7 ustawy o emeryturach pomostowych nie ma znaczenia to, że umowa o pracę wiązała G. G. (1) z zagranicznym pracodawcą (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13.09.2012r., III AUa 214/12).

W związku z tym, że skarżący wykonywał pracę w innym kraju w Unii Europejskiej (Europejskiego Obszaru Gospodarczego), pojawia się w niniejszej sprawie element transgraniczny, który powoduje konieczność uwzględnienia również regulacji wspólnotowych m.in. treści rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE. L. 2004.166.1 ze zm). W wyroku z dnia 30 maja 2018r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że emerytura pomostowa jest „świadczeniem z tytułu starości” w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. d) rozporządzenia 883/2004 (C-517/16). W wyroku z dnia 28 czerwca 1978 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (1/78, Kenny, ECR 1978/6/01489) stwierdził zaś, że ustawodawstwo państwa członkowskiego nie zakazuje się traktowania okoliczności zagranicznych, tak jak krajowych, mimo że stanowią one podstawę do utraty czy zawieszenia świadczenia pieniężnego.

Zauważyć należy, że w art. 5 rozporządzenia 883/2004 wyrażona została zasada równego traktowania okoliczności lub zdarzeń (a szerzej również świadczeń i dochodu). W preambule stwierdza się, że "Trybunał Sprawiedliwości przy kilku okazjach wydał opinię w sprawie możliwości równego traktowania świadczeń, dochodu i okoliczności; zasada ta powinna być ściśle przyjęta i rozwijana, przy jednoczesnym przestrzeganiu istoty i ducha postanowień prawnych". Zgodnie z art. 5 rozporządzenia 883/2004 w przypadkach, w których na podstawie ustawodawstwa właściwego państwa członkowskiego, zaistnieniu pewnych okoliczności lub zdarzeń przypisywane są określone skutki prawne, to państwo członkowskie uwzględnia podobne okoliczności lub zdarzenia zaistniałe w każdym państwie członkowskim tak, jak gdyby miały one miejsce na jego własnym terytorium (lit. b). Jednocześnie według jego lit. a, w przypadkach, w których na podstawie ustawodawstwa właściwego państwa członkowskiego, otrzymywanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego i innych dochodów ma pewne skutki prawne, odpowiednie przepisy tego ustawodawstwa mają zastosowanie także do otrzymywanych świadczeń równoważnych lub nabytych na podstawie prawodawstwa innego państwa członkowskiego lub dochodów osiągniętych w innym państwie członkowskim. W tym kontekście nie ma w ocenie Sądu wątpliwości, że skutek prawny przypisywany nierozwiązaniu stosunku pracy na

terenie Polski dla nabycia prawa do emerytury pomostowej powinien następować także w przypadku pozostawania przez ubezpieczonego w stosunku pracy na terenie innego państwa UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 07.06.2011 r. (II UZP 3/11 - LEX nr 2287390, OSA 2017/6/99-113) - jeżeli przepisy ustawodawstwa właściwego wiążą określony skutek prawny z wystąpieniem określonych okoliczności, zdarzeń, pobieraniem świadczeń czy osiągnięciem dochodu, to instytucja właściwa powinna przypisać takie skutki również okolicznościom, zdarzeniom, pobieraniu świadczeń czy osiągnięciu dochodu na terytorium innego państwa członkowskiego.

Tym samym zdaniem Sądu stosownie do treści art. 15 ubezpieczony spełnił warunki do nabycia prawa do emerytury pomostowej dopiero z chwilą rozwiązania umowy o pracę łączącej go ze szwajcarskim pracodawcą, za wcześniejszy okres jego żądanie podlegało oddaleniu.

W punkcie 3 wyroku, zgodnie z art. 118 ust. 1a zd. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2018.1270 t.j), Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie okresu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Istotnie, dysponując jedynie dokumentami dot. spornych okresów zatrudnienia, organ mógł mieć wątpliwości, co do rzeczywistego charakteru pracy ubezpieczonego w świetle rozbieżności w orzecznictwie. Dopiero postępowanie sądowe pozwoliło na ustalenie, na czym polegały obowiązki ubezpieczonego w spornych okresach, a tym samym na zakwalifikowanie jego pracy do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy pomostowej. W tej sytuacji pozwany nie można pozwanemu przypisać odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

W punkcie 4 Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego – na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Wysokość kosztów należnych ubezpieczonemu od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Sąd ustalił natomiast w oparciu o § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 t.j), w podwójnej stawce z uwagi na połączenie spraw z odwołań dwóch decyzji. Sąd miał przy tym na uwadze, że ubezpieczony co do zasady wygrał sprawę, a uległ jedynie w niewielkim zakresie.

SSO Ewa Piotrowska